

LÄHETUSE SISULINE ARUANNE mai 2013

LÄHETATUD ISIKUD: Lääne Harju Koostöökogu juhatus: Vaido Romulus, juhatuse esimees; Raido Notton, juhatuse ase-esimees; Rafael Milerman; Mart Mets; Kaie Saar; Merike Palts; Egle Kaur; Priit Raudla; Tiit Jaagu; Kadri Tillemann; Kaido-Allan Lainurm; Hanna Uustal; Enn Karu; Tiina Tamm.
Tegevmeeskond: Annika Jöks; Marje Suharov

LÄHETUSE aeg: 24.-27. Aprill 2014

LÄHETUSE sihtkoht: Ennis, Co. Clare

LÄHETUSE eesmärk: Kohtumine kohaliku Leader tegevusgrupiga, Õppereis, Leader objektide külastamine

KAVA:

Meeting, 25.04.2013

Clare Local Development Company

Unit 1, Westgate Business Park, Kilrush Road, Ennis, Co. Clare

Welcome and address by CEO Dóirín Graham

Opening of the meeting with presentations by

Gloria Callinan – LEADER Projects Coordinator

Paddy Donovan – Clare Wood Energy Project Mentor Panel

Western-Harju Partnership presentation- Vaido Romulus Chairman of the board

Study trip:

Clare County Council biomass boiler visit

Al Bredin and Joan Tarmey (Environment Awareness Officer)

– Clare County Council

Coffee and scones

12.45 Bus departs for East Clare:

13.30 Irish Seedsavers Association, Scarriff (www.irishseedsavers.ie)

Site visit, meeting with management and tour

15.30 John Torpey Wood Products, Sixmilebridge

16.30 Depart for Hotel

20:00-21:00 LAG's Meeting and Dinner, Rowan Tree

26.aprill 2016

Bus departs for West Clare:

10.30 Vandeleur walled gardens, Kilrush

12.00 West Clare Railway (www.westclarerailway.ie)

Loophead peninsula

(ecotourism destination, EDEN award winning location) (www.loophead.ie)

Pure camping (www.purecamping.ie)

Meeting with Trea and Kevin Heapes

Loop head light house visit – most Westerly point in Europe

Cliff walk (short)

18.00 Return to hotel

LÄHETUSE SISU (kellega kohtuti, millised olid tähelepanekud jne)

Õpetlik oli visiidi käigus kujunenud tervikpilt, kuidas 21 ühe tegevusaasta jooksul on kujunenud toetussüsteem, mis annab tugeva ja reaalse tulemuse piirkonna majandusse, ettevõtlusesse ja tööhõivesse. Oli hea näha, kuidas mistahes toetatavate tegevuste juurde (seemnepank, aiand), oli loodud toimivad kommertsfunktsioonid (kohvik, kondiitriteenuse pakkumine, ruumide rent, koolitused/töötoad jne). Visiidi jätkusuutlikkust tõendab võõrustajate selgelt väljendatud koostöötahe ning sellekohaste teemade väljapakkumine ühise arutelu käigus.

Raske on hinnata nende objektide põhjal kogu nende Leader programmi efektiivsust.

Tore oli näha, et toetatud on projekte, mille abil on loodud uusi töökohti.

Õpetlik oli kuulda, kuidas Clare Local Development Company's on töö korraldatud. Kui suur on juhatus, kuidas juhatus töötab, kuidas projektide hindamine on korraldatud.

Selgelt tuli välja see, et eduka projekti puhul on võtmeks inimene, kes projekti kogu hinge ja energiaga ellu viib!

Iga projekti külastus oli omaette väärtus, ei olnud projekti mida ei saaks sobitada meie piirkonda.

Õppereis oli väga kasulik mõistmaks, milline võiks olla LHKK tulevik juhul kui strateegilises plaanis suudetakse kokku leppida, kuidas maakondade tasemel piirkondade arenguga seonduvat tegevust korraldada.

Clare Local Development Company näol on tegemist nii kompetentsikeskusega selle konkreetse maakonna arendamisel kui rakendusüksusega EL rahade mõttes.

Iga konkreetse projekti puhul oligi näha, kuidas LEADER rahadega tehtud projektide juurde oli oskuslikult "poogitud" erinevad riiklikud meetmed nt. tööhõive, taastuenergia kasutamise soodustamine jne, jne.

Eestil on siin ressursside plaanimise ja kasutamise killustatuse vähendamisel palju õppida.

Kõige meeldivam oligi tõdeda, et alati ei pea just ilmatu suurelt asju ette võtma, võib ka väiksel ja vaikselt pihta hakata ning siis tasapisi edasi trügida. Tore oli vaadata, kuidas inimesed ise oma tööst ja tegemistest vaimustusid ning mis põhiline - sellest ära elavad (isegi siis, kui see tundub meie mõistes täitsa kummaline olevat). See lastelaager tundus kohapeal natuke veider, aga tagantjärele mõeldes ju lahe ja kindlasti lastele väga õpetlik ettevõtmine.

Sellises karmis ja tuulises kliimas sooja südame ja hingega inimesed! See ikkagi näitab väga tugevale küünarnukitundele, mida meil märksa rohkem võiks olla!

Kui vaid mõne sõnaga võtta kokku olulisim, siis huvitav oli see, kui palju erinevaid programme kohaliku tegevusgrupi poolt käigus hoiti. Leader-meede oli vaid üks osa sellest valikust, millega tegevusgrupp tegeles. Loodan väga, et me suudame kunagi sama kaugele jõuda (näiteks käivitada ühise häälekandja viie valla peale, pakkuda ühiseid teenuseid, nõustamist jne). Kindlasti tuleks hakata piirkonna arengu suunamisel suuremat rõhku panema turundamisele (iga projektil peab olema rääkida oma edulugu) ja programmipõhisele arendustegevusele (vältida eklektilisi, jätkusuutmatuid tegevusi, mis ei toeta mõnda suuremat eesmärki). Tundus, et iirlastel oli turunduse pool alati väga hästi läbi mõeldud. Näiteks Hurley tehas ei pakkunud mitte lihtsalt kaigaste tootmist, vaid propageeris elustiili ja traditsioone. Seemnekaitsjad ei tootnud seemneid ja taimi, vaid säilitasid elustiili ja traditsioone. Rongijaam oma veduri ja paari roostes vaguniga samuti säilitas ajalugu ja traditsioone tulevastele põlvetele. Jne. Ehk siis võiks mõelda, kas LHKK-I on tulevases programmiperioodis samuti vaja meedet, mis propageeriks kohalikku elustiili ja oleks seetõttu aktiivsele pereturistidele huvipakkuv. Ehk et eksklusiivsete majutus- ja söögikohtade kõrvale tekiks rohkem neid kohti, kus oleks saada eesti toit, võimalik paitada eesti tõugu lammast, toota mingit kohalikku „kaigast“ ja osta kaasa mõni eesti suveniir.

Olulisemad tähelepanekud:

1. Alustada tegevusi väiksemas mahus, järk-järgult kasvada.
2. Väga silmatorkav oli inimeste ühtehoidmine ja entusiasm.
3. Multifondide kasutamine ja kogu piirkonna arenguks vajadustepõhine strateegia.

Järgmised sammud:

Leida võimalused ja vahendid kogemuste jagamiseks ja koostööprojektide algatamiseks.

Lähetatuse aruande koostaja Annika Jõks, LHKK tegevjuht